

Dearadh a tharraingt ar féidir le daoine eile é a thógáil

Súil thapa ar an gceacht

Taispeáin seastán cártaí poist críochnaithe amháin, ansin cuir i leataobh é agus fiafraigh cad a bheadh ag teastáil ar leathanach mura bhféadfadh an dearthóir labhairt. Déan sceitse beo de thaobhamharc ar an gclár mar eiseamláir, agus na páirteanna lipéadaithe, an cárta ainmnithe agus garmhéideanna i gceintiméadair air, mar aon le nóta amháin faoi cheangal. Ní dhéanann na daltaí ach sceitseáil sa Dialann Imscrúdaithe — seastán fillte i gcruth L nó seastán a luíonn siar, a sheasann leis féin; gan aon tógáil. Malartaíonn na páirtithe a ndialanna agus déanann siad cur síos ar na céimeanna tógála ón sceitse amháin. Críochnaigh le plé ranga timpeall ar an taispeántas amháin (gan ábhair) faoi cad a d'fhág go raibh na sceitsí éasca nó deacair le leanúint.

Cuspóirí foghlama

- Sceitse dearaidh lipéadaithe a tharraingt, ina bhfuil páirteanna, ábhair agus garmhéideanna
- Sceitse páirtí a léamh agus cur síos a dhéanamh air nó tógáil uaidh
- Míniú cén fáth a gcabhraíonn pleananna soiléire le hinnealtóirí smaointe a roinnt

Roimh an gclog – ullmhúchán

Priontáil leathanach amháin den Dialann Imscrúdaithe do gach dalta. Bíodh seastán cártaí poist simplí críochnaithe amháin réidh agat le taispeáint, agus cuir i leataobh ansin é. Don chéim sceitseála, ná cuir ach dialanna, pinn luaidhe agus rialóirí ar na deasca; ná cuir cárta, téip ná siosúir ar na boird go dtí go mbeidh tástáil an chur síos déanta. Cárta poist folamh amháin do gach péire chun méideanna a sheiceáil.

Ábhair

Mír	Líon	Do gach	Foinse	Ionadach saor
Leathanach sa Dialann Imscrúdaithe	1	dalta	leagan inphriontáilte a chuirtear ar fáil	páipéar A4 glan le bosca lámhtharraingthe don sceitse
rialóir 30 cm	1	dalta	seomra ranga	stiall chárta ar a bhfuil marcanna ceintiméadair
fuílleach páipéir nó cárta tanaí	4	péire	seomra ranga	cárta ó bhosca gránach úsáidte, gearrtha ina dhronuilleoga garbha ag duine fásta
téip chumhdaigh	1	péire	seomra ranga	téip ghreamaitheach nó bata gliú
siosúr	1	péire	seomra ranga	stiallacha réamhghearrtha a d'ullmhaigh duine fásta
cárta poist folamh nó cárta ar mhéid grianghraif	1	péire	seomra ranga	píosa cárta nó páipéir righin 10 cm ar 15 cm
seastán samplach cártaí poist an mhúinteora	1	rang	seomra ranga	fráma grianghraif ó shiopa ina sheasamh ar an deasc, don chrúca amháin

Pointe sábháilteachta

De ghnáth, ní dhéantar ach sceitseáil agus cur síos. Má dhéantar an tógáil bhreise roghnach: déan maoirseacht ar na siosúir, déanadh duine fásta na gearrthacha deacra, coinneigh na stiallacha téipe gearr, agus coinneigh imill chárta atá ag luascadh i bhfad ó na súile.

Céimeanna teagaisc

- **Ag Tosú:** Coinnigh an seastán cártaí poist críochnaithe in airde ar feadh tamaillín, ansin cuir i leataobh é ionas nach gcóipeálfaidh aon duine é. Fiafraigh: cad a bheadh ag teastáil ar an leathanach mura bhféadfainn labhairt libh? Glac le páirteanna, ábhair agus méideanna. Ná tabhair amach ábhair tógála fós.
- **Cad a fhágann sceitse dearaidh soiléir?:** Scríobh na trí riachtanas ar an gclár: páirteanna lipéadaithe, ábhair ainmnithe, garmhéideanna i cm. Déan seastán cárta i gcruth L go beo mar eiseamláir — smaoinigh os ard agus tú ag lipéadú an bhoinn agus na coda ingearaí, scríobh 'cárta', marcáil thart ar 12 cm agus 10 cm, agus cuir an nóta 'fill uair amháin, téip ar an dá thaobh' leis. Fiafraigh cé acu den trí rud sin is minice a fhágann páirtithe ar lár nuair a théann siad i bhfostú.
- **Dear agus sceitseáil do sheastán:** Luaigh an dúshlán: seastán cártaí poist a sheasann leis féin; sceitse a dhéanamh a chuirfeadh ar chumas páirtí é a thógáil gan an dearthóir a bheith ag caint — gan tógáil fós. Fág an seicliosta le feiceáil. Siúil timpeall: ainmnigh an píosa sin gan lipéad; thart ar cé chomh leathan is atá an bonn; an bhféadfainn é seo a leanúint gan aon cheist a chur? Stop dhá nóiméad go luath ionas go mbeidh lipéid agus méid amháin ar a laghad ar gach leathanach.
- **An féidir le páirtí do sceitse a leanúint?:** Malartaíonn na péirí a ndialanna. Is é an duine a bhfuil leathanach an pháirtí aige nó aici a labhraíonn ar dtús, agus déanann sé nó sí cur síos ar na céimeanna tógála in ord ón sceitse amháin; éistean an páirtí. Ansin malartaíonn siad. Coinnigh cárta, téip agus siosúir i leataobh mura n-osclaíonn tú an tógáil bhreise roghnach chomhroinnte. Na trí nóiméad deiridh: lipéad nó méid amháin atá in easnamh a chur leis go tapa, sin uile — gan an sceitse ar fad a tharraingt arís.
- **Cad a d'fhág go raibh sceitse éasca nó deacair le leanúint?:** Plé ranga uile faoi na ceannteidil Chabhraigh / Bhí gá le. Treoraigh an plé i dtreo lipéad, ainmneacha ábhar, méideanna i gceintiméadair agus nótaí faoi cheangail, seachas néatacht. Athluaigh samplaí nithiúla: chuir an tsaighead stop leat ag tabhairt buille faoi thuairim cé acu dronuilleog an bonn; gan leithead, ní raibh a fhios agat cé chomh leathan is a bhí le gearradh.

Cad ba cheart a fheiceáil

Lipéadaíonn sceitse rathúil an bonn agus an chuid ingearach (nó an líne fillte), ainmníonn sé cárta nó páipéar, marcálann sé garmhéideanna i cm, agus bíonn nóta amháin ar a laghad ann faoi cheangal (filleadh nó téip). Ba cheart go mbeadh na páirtithe in ann na páirteanna a ainmniú, agus fios a bheith acu ar an ábhar agus ar gharmhéid an ghearrtha nó an fhille gan ceist a chur. Má théann páirtí i bhfostú, is iad na bearnaí is coitianta ná lipéad in easnamh (ní féidir a dhéanamh amach cén cruth atá i gceist) nó leithead in easnamh.

Míthuisceintí agus idirghabhálacha

- **Is leor pictiúr néata nó álainn — cabhróidh maisiúchán le mo pháirtí é a thógáil.** — Taispeáin líníocht néata gan lipéid agus fiafraigh: an bhféadfainn é seo a leanúint mura bhféadfainn aon rud a fhiafraí díot? Coinnigh seicliosta na dtrí riachtanas in aice leis agus iarr orthu an lipéad, an t-ábhar nó an méid atá in easnamh a chur leis ansin agus ansiúd.
- **Is fearr líníocht mhaisiúil i stíl 3D ná taobhamharc simplí le lipéid.** — Mol taobhamharc simplí iomlán thar cheann ornáideach neamhiomlán. Athluaigh: teastaíonn ó thógálaithe páirteanna, ábhair agus méideanna ar féidir leo brath orthu — is fearr soiléireacht ná maisiúchán.

Difreáil

Ag teacht chun cinn	Ag forbairt	Inniúil
• Cóipeáil na trí riachtanas ón seicliosta ar an gclár agus dear seastán simplí fillte i gcruth L amháin; tugann an múinteoir leid ag a bhord nó ag a bord maidir le lipéad nó méid amháin atá in easnamh.	• Tar éis thástáil an chur síos, cuir deisiú amháin leis — nóta faoi cheangal atá in easnamh nó an dara méid — fad atá ceist an pháirtí fós úr.	• Cuir barramharc leis chomh maith leis an taobhamharc, nó uimhrigh ord na bhfilltí; má cheadaíonn an stoc, treoraigh tógáil thapa chomhroinnte amháin ó cheann de sceitsí an phéire.

Nasc traschuraclaim

Déan nasc le Matamaitic: Tomhais — garmhéideanna marcáilte i gceintiméadair agus seiceáilte i gcomparáid le fad cárta poist fíor.

